

Warszawa, 7.11.2016

Protokół posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Chemicznego

które odbyło się w Warszawie, przy ul. Kościelnej 17 lok. 11 w tymczasowej siedzibie
PTChem, w dniu 7.11.2016

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Prezydium PTChem:

Prof. dr hab. inż. Jerzy Błażejowski – prezes, prof. dr hab. Zbigniew Galus – prezes honorowy, prof. dr hab. Piotr Bałczewski – wiceprezes, prof. dr hab. Andrzej Dworak – wiceprezes, dr hab. inż. Izabela Madura – wiceprezes, dr hab. inż. Anna Dołęga – sekretarz, prof. dr hab. Izabela Nowak – skarbnik, dr hab. Rafał Latajka, dr hab. Jacek Lipok, prof. dr hab. Janusz Ryczkowski – członkowie Prezydium, Agnieszka Hylańska – dyrektor biura PTChem, mgr Małgorzata Rosen – kustosz Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie, mgr Agata Modzelewska – główna księgowa PTChem.

oraz zaproszony gość: prof. dr hab. Osman Achmatowicz

Porządek obrad:

1. Powitanie i zaakceptowanie porządku obrad
2. Informacja o działalności Komisji Terminologii Chemicznej PTChem – prof. O. Achmatowicz
3. Dyskusja dotycząca regulaminu przyznawania medali PTChem – prof. P. Bałczewski
4. Sprawy bieżące:
  - przygotowania do grudniowego posiedzenia Zarządu Głównego
  - sprawy dotyczące zasiedlenia budynku przy ul. Freta 16 po remoncie
  - informacja o obchodach 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie
  - informacja o finansach Towarzystwa
5. Zasady organizacji Zjazdów PTChem
6. Przyjęcia nowych członków
7. Sprawy różne – dyskusja nad funkcjonowaniem Sekcji PTChem

Ad 1)

Prezes PTChem, prof. J. Błażejowski, powitał zebranych i poprosił o zaakceptowanie programu posiedzenia. zaproponował, aby zagadnienia nieujęte w programie były dyskutowane jako sprawy różne. Następnie przywitał przewodniczącego Komisji Terminologii Chemicznej PTChem oraz Członka Tytularnego VIII Oddziału IUPAC „Chemical Nomenclature and Structure Representation” prof. O. Achmatowicza. Poprosił Profesora o przedstawienie sprawozdania z działalności Komisji oraz jej współpracy z IUPAC.

Ad 2)

Prof. O. Achmatowicz podziękował prof. J. Błażejowskiemu za zaproszenie. Poinformował, iż zastępcą przewodniczącego Komisji Terminologii Chemicznej PTChem jest dr hab. R. Kruszyński z Politechniki Łódzkiej. Głównym zadaniem Komisji Terminologii jest tłumaczenie oraz opracowywanie haseł i terminów z zakresu terminologii chemicznej rekomendowanych przez IUPAC. Są one opisywane w książkach o charakterystycznych kolorach okładek. Powstawanie poszczególnych tomów trwa wiele lat. Prof. O. Achmatowicz wraz z dr Barbarą Szechner oraz grupą naukowców uczestniczy w opracowaniu polskiej wersji „Blue Book”, czyli zaleceń IUPAC odnośnie nomenklatury chemii organicznej. Wersja z kompletem aktualnych poprawek zamieszczona jest na stronie Komisji Terminologii Chemicznej (www.ptchem.pl). Powstaje również tłumaczenie „Red Book”, czyli zaleceń z zakresu nomenklatury chemii nieorganicznej. Terminologia fizykochemiczna zawarta jest w „Green Book”. Nie powstała - jak dotąd - żadna grupa robocza zajmująca się opracowywaniem polskiej nomenklatury fizykochemicznej. Prof. O. Achmatowicz zwrócił się do Prezydium ZG PTChem z prośbą o pomoc w tej kwestii. Ponadto trudnym zadaniem jest znalezienie grupy naukowców, którzy mogliby się zająć tłumaczeniem „Gold Book”, zbioru pojęć z dziedziny terminologii używanej w chemii.

Prof. O. Achmatowicz przedstawił swoją opinię odnośnie zasad tworzenia nazw nowych pierwiastków. Uważa, iż należałoby się stosować do pewnych reguł, które pozwolą odróżnić nazwę pierwiastka od nazwy/nazwiska, od którego ona pochodzi. Wymagałoby to dodania odpowiedniej końcówki do imienia np. –an lub –ian, czyli nie Kopernik a Kopernikan.

Prof. J. Błażejowski wspomniał o zarekomendowaniu przez PTChem dr R. Kruszyńskiego jako kandydata na przedstawiciela Polski w VIII Oddziale IUPAC. Prof. J. Błażejowski i prof. P. Bałczewski podkreślali, iż doświadczenie prof. O. Achmatowicza we współpracy z IUPAC jest ogromne i prosili by nie rezygnował z działalności w IUPAC. Prof. J. Błażejowski zaproponował skierowanie pism do Uczelni i Instytutów PAN dotyczących wskazania osób, które mogłyby zająć się tłumaczeniem „Green Book”.

Prof. P. Bałczewski zwrócił uwagę na ogrom pracy wykonanej przez grupę tłumaczy, w tym dr B. Szechner, prof. O. Achmatowicza oraz Komisję Nomenklatury. Zaproponował upowszechnienie w środowisku chemików informacji o przetłumaczonej wersji „Blue Book” - również w Orbitalu. Prof. O. Achmatowicz dodał, iż nad obecną wersją „Blue Book” pracowano w IUPAC przez 21 lat.

Prof. O. Achmatowicz podziękował za zaproszenie, pożegnał się i opuścił posiedzenie Prezydium ZG PTChem.

Ad 3)

Prof. J. Błażejowski poprosił prof. P. Bałczewskiego o omówienie zgłoszeń kandydatów do Medalu PTChem. Prof. P. Bałczewski poinformował o braku kandydatów do niektórych Medalu. Zgłoszone kandydaty będą rozważane przez Komisję ds. Medalu i Wyróżnień – informacja zostanie przygotowana na posiedzenie Zarządu Głównego PTChem.

Odnosząc się do obszarów chemii, z którymi identyfikowane są medale zaproponowano, aby Medal im. Bogusławy i Włodzimierza Trzebiatowskich był przyznawany za wybitne osiągnięcia w zakresie chemii nieorganicznej. Wymaga to ograniczenia zakresu w jakim przyznawany jest obecnie Medal im. Jana Zawadzkiego - do chemii fizycznej. Ze względu na potrzebę zatwierdzenia zmian w regulaminie wyróżniania Medalami na posiedzeniu Zarządu Głównego w grudniu 2016 roku, zostanie zaproponowane przedłużenie terminu zgłaszania kandydatów do Medalu im. B. i W. Trzebiatowskich - do końca lutego 2017 roku.

Prof. P. Bałczewski omówił konieczność uściślenia regulaminu Medalu im. Wiktora Kemuli i Ignacego Mościckiego. Z ukształtowanej tradycji wynika, że kandydatów do tych Medalu przedstawiają odpowiednio Komitet Chemii Analitycznej PAN oraz Stały Komitet Kongresu Technologii Chemicznej. W tym roku obok kandydata Komitetu Chemii Analitycznej PAN zgłoszony został kandydat przez Oddział Wrocławski PTChem. Należy zmodyfikować regulamin, aby wnioski w sprawie Medalu im. Wiktora Kemuli i Ignacego Mościckiego kierowane były do KChA PAN oraz Stałego Komitetu Kongresu Technologii Chemicznej. Należy też uściślić wymagania dotyczące dokumentacji kandydatów do Medalu.

Prof. J. Błażejowski podsumował ustalenia dotyczące przyznawania Medalu i Wyróżnień. Zaproponował rozważenie powyższych kwestii na grudniowym posiedzeniu Zarządu Głównego. Przypomniał o sygnalizowanej wcześniej sprawie nagrody im. Zamojskiego, która miałaby być przyznawana pod patronatem PTChem. Poprosił prof. P. Bałczewskiego o wyjaśnienie kwestii związanych z tą nagrodą.

Ad 4)

Prof. J. Błażejowski poprosił członków Prezydium o zapoznanie się z programem zbliżającego się posiedzenia ZG PTChem w dniu 5 grudnia 2016 roku oraz o zgłaszanie uwag. Prof. R. Latajka obiecał rozesłać drogą elektroniczną informacje dotyczące organizacji tego posiedzenia. Zdecydowano, iż posiedzenie Prezydium poprzedzające posiedzenie ZG PTChem odbędzie się w poniedziałek, 5.12.2016 roku o godzinie 8.30.

Prof. J. Błażejowski zwrócił uwagę, iż na posiedzeniu ZG dyskutowane będą zasady organizacji Zjazdów PTChem. Zjazdy PTChem powinny być organizowane na wniosek Oddziałów, w ścisłym współdziałaniu z Prezydium ZG PTChem i Biurem PTChem. Powinny zostać przyjęte regulacje finansowe dotyczące podziału ewentualnych zysków z organizacji Zjazdów. Prof. R. Latajka zwrócił uwagę, iż można by połączyć prezentacje Oddziałów z prezentacją

aplikacji do organizowania kolejnych Zjazdów PTChem. Poinformował, iż udało się pozyskać platynowego sponsora dla Zjazdu PTChem organizowanego we Wrocławiu w 2017 roku.

Zostało wystosowane pismo do Biura ZGN miasta stołecznego Warszawa w sprawie najmu budynku przy ul. Freta 16. Na razie nie pojawiły się żadne nowe informacje. Prof. I. Madura podejmuje próbę nawiązania kontaktu z przedstawicielami ZGN odnośnie obchodów 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie. Prof. J. Błażejowski poinformował o spotkaniu z Premierem Jarosławem Gowinem oraz próbie nawiązania kontaktu z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotrem Glińskim. Prof. Z. Galus poinformował o nawiązaniu kontaktu z firmą Synthos. Prof. J. Błażejowski zadeklarował przesłanie pism do firm chemicznych i z branż pokrewnych z prośbą o wsparcie wyposażenia Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie oraz 150 rocznicy urodzin Uczzonej.

Mgr M. Rosen uczestniczyła w szkoleniu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat składania wniosków o dofinansowanie działalności Muzeum. Ze względu na status, Muzeum MSC kwalifikuje się do otrzymania dotacji z priorytetu MKiDN Infrastruktura Kultury. Niezbędny jest wkład własny. Zdaniem członków Prezydium ZG należy ten wniosek złożyć.

Prof. J. Błażejowski przypomniał o konieczności złożenia wniosków do MNiSW o środki finansowe w ramach Działalności Upowszechniającej Naukę (DUN). Termin upływa z końcem listopada 2016 roku. Prof. I. Madura poinformowała, iż czeka na informacje dotyczące źródeł finansowania konferencji z okazji 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie. Uzgodnione zostały szczegóły dotyczące wniosku w ramach DUN na działalność Muzeum MSC. Wniosek o dofinansowanie Zjazdu PTChem przygotowuje prof. R. Latajka i Oddział Wrocławski. Dodatkowo zostanie złożony wniosek o dofinansowanie Zjazdu Wiosennego Sekcji Studenckiej PTChem oraz prawdopodobnie wniosek Oddziału Łódzkiego o dofinansowanie Panelu Naukowego z okazji 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie.

Planowane jest spotkanie Prezesa i przedstawicieli Prezydium PTChem z Marszałkiem woj. mazowieckiego w sprawie dofinansowania wystawy w Muzeum MSC oraz obchodów 150 rocznicy urodzin Uczzonej.

Mgr M. Rosen zreferowała podjęte przez Muzeum MSC działania w zakresie organizacji obchodów 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie. Nawiązała kontakty z Centrum Zabytków Narodowych w Paryżu w sprawie organizacji wystawy w Panteonie oraz z UMCS w Lublinie – w sprawie zorganizowania wystawy w Uniwersytecie. Prowadzone są konsultacje z Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Paryżu dotyczące przygotowań do wystawy „Maria i świat”. Nadeszło pismo z paryskiego Muzeum zapraszające przedstawiciela Polski na uroczyste obchody 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie w dniu 7.11.2017 roku.

W nawiązaniu do informacji przekazanej przez Kustosza mgr Małgorzatę Rosen, prof. I. Madura zauważyła, iż ze względu na kumulację wydarzeń otwarcie Muzeum powinno odbyć się

9.11.2017 roku. Można będzie wówczas zaprosić gości z paryskiego muzeum na otwarcie Muzeum MSC w Warszawie a jednocześnie wziąć udział w obchodach w Paryżu. Prof. Z. Galus stwierdził, iż w obchody odbywające się we Francji dobrze byłoby włączyć Stację Naukową PAN w Paryżu.

Prof. I. Madura przedstawiła informację o organizacji obchodów. Podała szczegóły dotyczące organizacji Konferencji w Warszawie. Kolejne Instytucje, między innymi Warszawski Uniwersytet Medyczny, angażują się w organizację imprez. Przedstawiciele Centrum Nauki Kopernik zadeklarowali pozyskanie finansowania na materiały edukacyjne „lekcje Marii Skłodowskiej-Curie”. Zgłosili również chęć współpracy w zorganizowaniu zajęć w Muzeum MSC. Zaproponowali włączenie PTChem w organizację SPiN (Porozumienie Społeczeństwo i Nauka) zraszającą podmioty upowszechniające naukę.

Prof. A. Dołęga poinformowała o deklaracjach kilku Oddziałów: Opolskiego, Wrocławskiego, Gdańskiego, Lubelskiego włączenia się w organizację konkursów chemicznych nawiązujących do 150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie. Zasugerowała zamieszczanie informacji o tych konkursach na stronie internetowej PTChem.

Mgr A. Modzelewska przekazała informację o stanie finansów PTChem. Od poprzedniego spotkania nie nastąpiły poważne zmiany. Zakończone zostały operacje finansowe związane z organizacją Zjazdu PTChem. Dzięki dotacji ministerialnej Zjazd nie odnotuje strat finansowych. W trakcie dyskusji prof. J. Błażejowski przypomniał o potrzebach finansowych związanych z zagospodarowaniem budynku przy ul. Freta 16. Niezbędne są środki na sfinansowanie wystawy w Muzeum MSC, o które PTChem zabiega. Biorąc pod uwagę, że właścicielem budynku jest miasto stołeczne Warszawa, należy zabiegać o współpracę z Miastem w obszarze współprowadzenia Muzeum.

Ad 5)

Prof. J. Błażejowski poddał pod dyskusję Zasady Organizacji Zjazdów PTChem. Zasady te zostaną przedstawione do akceptacji Zarządu Głównego na grudniowym posiedzeniu. Tekst zaproponowanych Zasad stanowi załącznik do protokołu.

Ad 6)

Dyrektor Biura PTChem, A. Hylińska przedstawiła listę kandydatów na członków PTChem. Kandydaci w liczbie 23 (15 studentów) z Gdańska, Białegostoku, Lublina, Łodzi, Rzeszowa, Wrocławia oraz Krakowa zostali jednomyślnie przyjęci do Towarzystwa w drodze głosowania jawnego członków Prezydium.

Ad 7)

Prof. T. Lindhorst, prezes GDCh, przysłała list z podziękowaniem za spotkanie i potwierdzeniem woli współpracy. Prof. J. Błażejowski wspomniał o potrzebie zaproszenia na Zjazd PTChem we Wrocławiu przedstawicieli Towarzystw Naukowych z Czech i Niemiec. Prof. I. Madura zaproponowała zaproszenie prof. T. Lindhorst na Konferencję organizowaną w związku z obchodami rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej-Curie.

Prof. Wojciech Grochala przesłał informację o obchodach 80 rocznicy urodzin noblisty Roalda Hoffmana, w których będzie uczestniczył jego współpracownik. Prof. J. Błażejowski zadeklarował przesłanie za pośrednictwem prof. W. Grochali listu gratulacyjnego do dostojnego Jubilata, który urodził się w Złoczowie, mieście leżącym w granicach II Rzeczypospolitej.

W dniu 26.09.2017 roku odbędzie się Posiedzenie Zarządu EuCheMS w Rzymie. EuCheMS zwrócił się o zgłoszenie kandydatów do Panelu Chemisty and Energy. Prof. J. Błażejowski zadeklarował upowszechnienie informacji na ten temat w środowisku naukowym. Na stronie EuCheMS udostępniono deklarację potępiającą stosowanie chloru jako gazu bojowego, w związku z jego ostatnim użyciem w Syrii.

Prof. J. Ryczkowski przekazał informację o jubileuszowej XX konferencji „Trendy Ekorozwoju w Przemśle Chemicznym”. W ramach tej konferencji prezes SliTPChem, prof. A. Kijeński zaprosił prof. J. Ryczkowskiego do panelu dyskusyjnego. W ramach IV Kongresu Przedsiębiorczości prof. J. Ryczkowski poprowadził panel dyskusyjny „Rynek Energii 2030”. Profesor poinformował o swoim udziale w Zimowym Zjeździe Sekcji Studenckiej PTChem.

Prof. J. Ryczkowski poprosił o kod dostępu do czasopism, w których PTChem ma udziały. Prof. A. Dołęga obiecała nawiązać kontakt z poprzednim sekretarzem Prezydium ZG PTChem, prof. M. Michel, w sprawie udostępnienia kodu. Ustalono, iż ze względu na zainteresowania naukowe prof. J. Ryczkowskiego jego kandydatura zostanie zgłoszona do Panelu EuCheMS Chemisty and Energy.

Prof. I. Nowak poinformowała, iż na stronie internetowej Zjazdu w Poznaniu pojawiły się zdjęcia z tego wydarzenia. Prof. M. Jaroniec zamieścił zdjęcia z uroczystości wręczenia Medalu MSC na stronie internetowej Kent State University.

Prof. J. Błażejowski uczestniczył w obchodach 70-lecia powstania Oddziału Toruńskiego PTChem, który został utworzony jako Oddział Pomorski. Zorganizowano z tej okazji krótkie Sympozjum. Poinformował też o zaproszeniu na galę rozdania stypendiów firmy l'Oreal.

Prof. R. Latajka przekazał prośbę prof. U. Domańskiej-Żelaznej, przewodniczącej Sekcji Termodynamiki, o rozwiązanie tej Sekcji w związku z niemożnością przeprowadzenia wyborów władz. Według informacji prof. R. Latajki, działa tylko część z istniejących 27 Sekcji PTChem.

Zdaniem członków Prezydium należy likwidować nie działające Sekcje. Prof. R. Latajka zauważył, iż w ciągu ostatnich 10 lat powstało szereg nowych towarzystw naukowych zaś nowe trendy badawcze nie przenikają w struktury PTChem. Prof. Z. Galus sugerował, iż należy rozmawiać z ludźmi zainteresowanymi tworzeniem nowych struktur. Prof. J. Błażejowski stwierdził, iż są towarzystwa, które działają od wielu lat w tym na przykład Polskie Towarzystwo Kalorymetrii i Analizy Termicznej do którego należy. Jego zdaniem trzeba dążyć do nawiązania współpracy z istniejącymi stowarzyszeniami.

Prof. R. Latajka zasugerował przeprowadzenie wyborów Przewodniczących Sekcji PTChem przy okazji Zjazdu PTChem we Wrocławiu. Prof. Z. Galus zaproponował aby przewodniczący Sekcji PTChem byli zapraszani przez organizatorów Zjazdu do współprzewodniczenia Sekcjom Zjazdowym. Prof. J. Błażejowski oraz prof. Z. Galus sugerowali zapraszanie przedstawicieli różnych Towarzystw do udziału w odpowiednich Sekcjach Zjazdu PTChem - co może zaowocować nawiązaniem współpracy.

Prof. J. Błażejowski przypomniał o terminie kolejnego posiedzenia Prezydium, które odbędzie się 5.12.2016 we Wrocławiu przed posiedzeniem Zarządu Głównego. Wobec braku dalszych głosów w dyskusji prof. J. Błażejowski podziękował obecnym za przybycie i zamknął posiedzenie.

Protokół sporządziła Anna Dołęga